

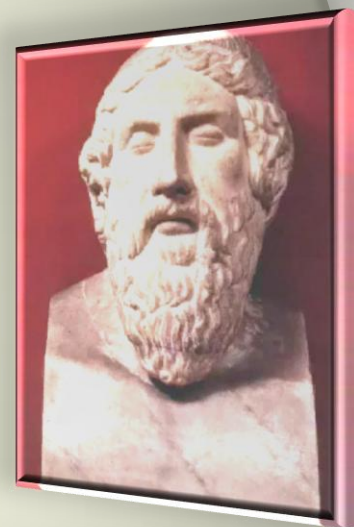
Το 11^ο Γυμνάσιο Αχαρνών τίμησε τη
γενοκτονία των Ποντίων και συμμετείχε
στις εκδηλώσεις μνήμης του ποντιακού
συλλόγου «Ευκλείδης»

Οι μαθητές του σχολείου μας καταθέτουν
λουλούδια στο μνημείο του Καπετάν-Ευκλείδη

«ΠΛΕΩΝ ΕΠΙ ΟΙΝΟΠΑ ΠΟΝΤΟΝ ΕΠ' ΑΛΛΟΘΡΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ»

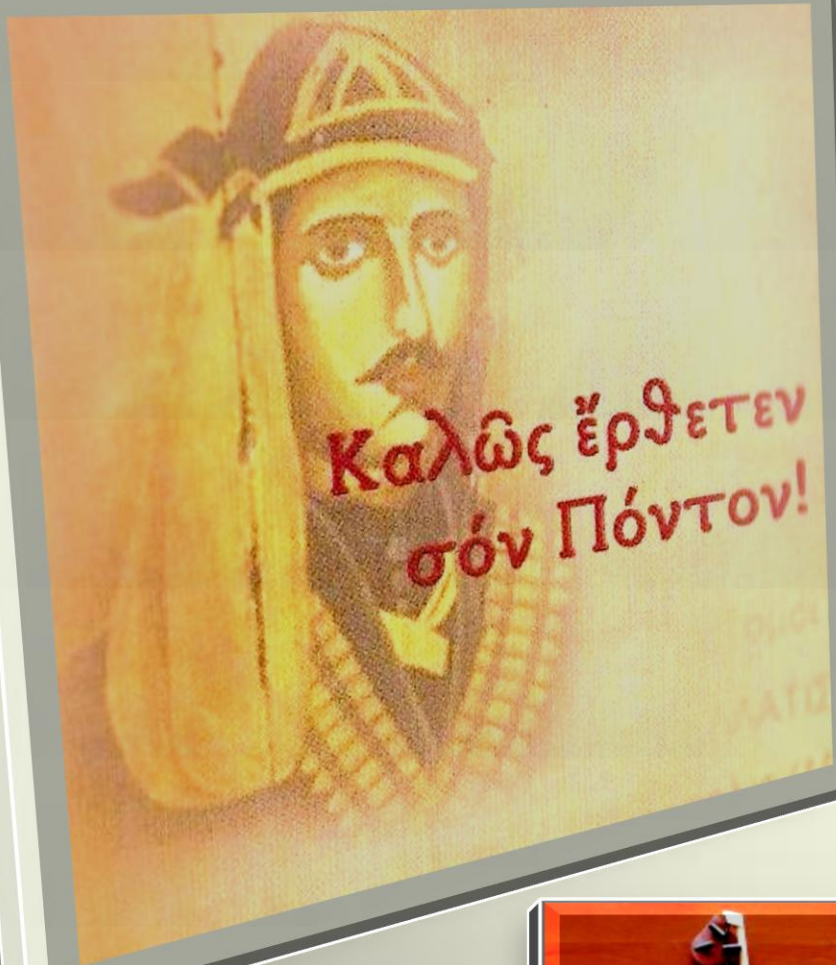
«Όμηρος, Οδύσσεια, Α.183».

Στίχος στα ελληνικά , σε γέφυρα της Φρανκφούρτης,
στο οικονομικότερο κέντρο της Γερμανίας.

Η Αργοναυτική εκστρατεία απεικονίζει τις προσπάθειες των ελλήνων θαλασσοπόρων κατά τη 2^η χιλιετηρίδα π.Χ να εκμεταλλευτούν τα μεταλλεία σιδήρου και χαλκού που υπήρχαν στην περιοχή του Πόντου.

Καλῶς ἔρχεσθαι
σὸν Πόντον!

Πρόκειται για ένα αφιέρωμα στον ποντιακό ελληνισμό, στην ιστορική του πορεία από τα χρόνια του Ομήρου και τον ελληνικό αποικισμό, μέχρι τα γεγονότα που διαμόρφωσαν τη σύγχρονη ιστορική πραγματικότητα, με αποκορύφωμα τη Γενοκτονία των Ποντίων και τον ξεριζωμό του ποντιακού ελληνισμού.

Στόχοι του προγράμματος :

- Η ιστορική εκπαίδευση και η εθνική αυτογνωσία.
- Η ένταξη των συγκεχυμένων οικογενειακών πληροφοριών στο ιστορικό τους πλαίσιο.
- Η μελέτη των «αλησμόνητων πατρίδων» σημαίνει κατανόηση του παρελθόντος και βαθιά γνώση της ιστορικής εξέλιξης και της συνέχειας της πολιτισμικής παράδοσης.
- Η συνειδητοποίηση από τους μαθητές ότι οι οικογενειακές τους περιπέτειες αποτελούν κομμάτι της ιστορίας του ποντιακού ελληνισμού.
- Η καλλιέργεια ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων δεν συνάδει με την εθνική αμνησία.
- Η εθνική μνήμη αποτελεί το καλύτερο αφιέρωμα στη Γενοκτονία των Ποντίων

Η Αγία Σοφία της Τραπεζούντας
χρησιμοποιείται σήμερα ως
μουσείο.

Θεματικές ενότητες:

- **Α' θεματική ενότητα: Η γεωγραφία του Πόντου**

Ονομασία, μορφολογία εδάφους, γειτονικές χώρες, μελέτη χάρτη.

Ο Πόντος στην ελληνική μυθολογία είναι γιός της Μάνας Γης και του Νηρέα. Ο Όμηρος με τον όρο Πόντο εννοεί το ανοικτό πέλαγος. Σήμερα αποτελεί πολιτικό χαρακτηρισμό παρά γεωγραφικό.

Η Αργοναυτική εκστρατεία απεικονίζει τις προσπάθειες των ελλήνων θαλασσοπόρων κατά τη 2^η χιλιετηρίδα π.Χ να εκμεταλλευτούν τα ματαλλεία σιδήρου και χαλκού που υπήρχαν στην περιοχή του Πόντου.

Β' Θεματική ενότητα: Η ιστορία του Πόντου

Ελληνική μυθολογία, αποικισμός, αρχαϊκή και αρχαία εποχή, ελληνιστική περίοδος, ρωμαϊκή περίοδος, βυζαντινή εποχή, οθωμανική περίοδος

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ
ΠΟΛΕΙΣ ΣΤΑ
ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΟΥ
ΕΥΞΕΙΝΟΥ
ΠΟΝΤΟΥ ΣΤΗΝ
ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ο αποικισμός του Εύξεινου Πόντου διήρκεσε από το β' μισό του 7ου αι. π.Χ. έως τις αρχές της Κλασικής περιόδου. Μητρόπολη των περισσότερων από τις πολυάριθμες αποικίες στη Μαύρη θάλασσα ήταν η Μίλητος που ίδρυσε σημαντικές πόλεις, όπως η Σινώπη, η Αμισός, η Ίστρια και η Ολβία. Στην αποίκιση της περιοχής συμμετείχαν σε μικρότερο βαθμό τα Μέγαρα που ίδρυσαν την Ηράκλεια Ποντική και τη Μεσημβρία, η Τέως, η Μυτιλήνη κ.ά.

Γ' θεματική ενότητα: Γενοκτονία

Τα ιστορικά γεγονότα του 20^{ου} αιώνα -Γενοκτονία.
Ελλάδα , Τουρκία, Βαλκάνια, Πόντος

Χριστιανοί, Έλληνες ή Αρμένιοι στο δρόμο της
εξορίας. Ελάχιστοι θα επιζήσουν.

Ο τραγικός απολογισμός:
353.000 Πόντιοι νεκροί
1.500.000 Αρμένιοι νεκροί

«Επιτέλους τους Ξεριζώω»
Μουσταφά Κεμάλ.
13 Αυγούστου 1923

Δ' θεματική ενότητα: Η ζωή στον Πόντο

Οικονομικές δραστηριότητες, κοινωνικές εκδηλώσεις, πολιτισμός, παραδόσεις, παιδεία

Σπίτι Θεοφύλακτου στην Τραπεζούντα.

Η οικία Καπαγαννίδη στην Τραπεζούντα. Σήμερα στεγάζει το μουσείο Κεμάλ Ατατούρκ.

Κατά την διάρκεια του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω δράσεις:

Φροντιστήριο (σχολείο) της
Τραπεζούντας που
λειτουργούσε από το
1682. Το συγκεκριμένο
οικοδόμημα κατασκευάστηκε
το 1902. Σήμερα στεγάζει
τουρκικό σχολείο.

Ποντιακή γωνιά στο σχολείο

Δημιουργήθηκε το οικογενειακό αρχείο των μαθητών ποντιακής καταγωγής με:

- την καταγραφή της οικογενειακής ιστορίας.
- την αναζήτηση του γενεαλογικού δέντρου με φωτογραφίες και μαρτυρίες των προγόνων .
- Την δημιουργία των χαρτών μετακίνησης των οικογενειών την περίοδο του ξεριζωμού.

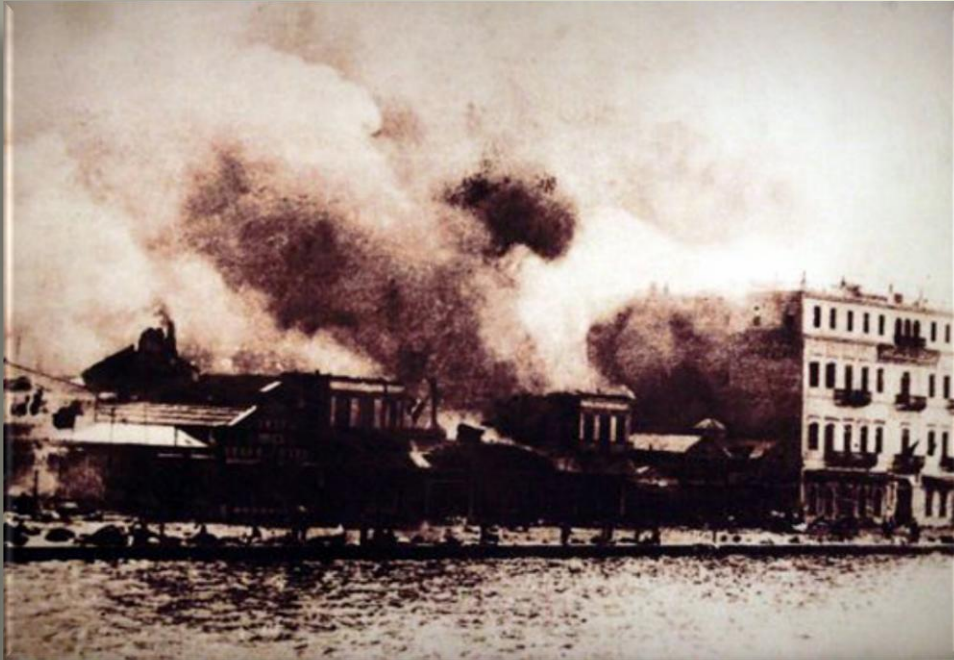

Τα ερείπια του
φροντιστηρίου
(σχολείου) της
Αργυρούπολης.

Αποσπάσματα συνεντεύξεων

Ο παπούς του Παναγιώτη μας διηγείται: «είδα την Κερασούντα να καίγεται και την μάνα μου που ήταν έγκυος, σφαγιασμένη με κομμένη την κοιλιά».

Η γιαγιά της Σοφίας και της Βασιλικής μας είπαν: «μέσα στα λιγοστά πράγματα που κουβάλησαμε την περίοδο του ξεριζωμού ήταν οι εικόνες για να μην αφήσουμε την πίστη μας στα χέρια των απίστων».

Επιτέλους τους ξεριζώσαμε... (Κεμάλ Ατατούρκ, 13 Αυγούστου 1923)

Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου ήταν ένα προμελετημένο έγκλημα που πραγματοποιήθηκε από το κίνημα των Νεότουρκων κατά την περίοδο 1914-1923 με σφαγές, λεηλασίες και με εκτοπίσεις.

Εκτόπιζαν ολόκληρους πληθυσμούς, προς τα βάθη της Ανατολής, την περίοδο του Χειμώνα με χαμηλές θερμοκρασίες, χωρίς νερό και φαΐ. Στην ατελείωτη πορεία τους δεν επιτρεπόταν η στάθμευση και η βοήθεια σε γέροντες και άρρωστα παιδιά, που πέθαιναν αβοήθητα και εγκαταλείπονταν άταφα. Τους ανάγκαζαν να παραμένουν γυμνοί ώρες στο χιόνι με τη δικαιολογία ότι θα περάσουν από ιατρικό έλεγχο. Με αυτό τον τρόπο την εξόντωση ολοκλήρωνε η ίδια η φύση.

Αυτοί που σώθηκαν διαφεύγοντας προς τη Ρωσία γνώρισαν μετά τον Κεμαλισμό τον Σταλινισμό και νέες εξορίες εκτοπισμένοι - τι ειρωνεία - στην κεντρική Ασία, την πατρίδα των Τούρκων. **Η διεθνής βιβλιογραφία και τα κρατικά αρχεία πολλών χωρών βρίθουν μαρτυριών για το ειδεχθές έγκλημα, που διαπράχθηκε εναντίον του Ελληνικού λαού. Η Γενοκτονία των Ελλήνων πραγματοποιήθηκε παράλληλα με γενοκτονίες σε βάρος και άλλων χριστιανικών πληθυσμών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, δηλ. των Αρμενίων και των Ασσυρίων.**

Με τη **συνθήκη της Λωζάνης**, ολοκληρώθηκε ο βίαιος ξεριζωμός των Ποντίων. Υπολογίζεται ότι 500.000 ήρθαν ως πρόσφυγες στην Ελλάδα.

Χριστιανοί, Έλληνες ή Αρμένιοι στο δρόμο της
εξορίας. Ελάχιστοι θα επιζήσουν.

Ο τραγικός απολογισμός:
353.000 Πόντιοι νεκροί

1.500.000 Αρμένιοι νεκροί

«Επιτέλους τους Ξεριζώσε»
Μουσταφά Κεμάλ.
13 Αυγούστου 1923

Πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική επίσκεψη για τις 9/10 Μαΐου στην Παναγία Σουμελά, στο βήμα του Αποστόλου Παύλου στη Βέροια και στον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας.

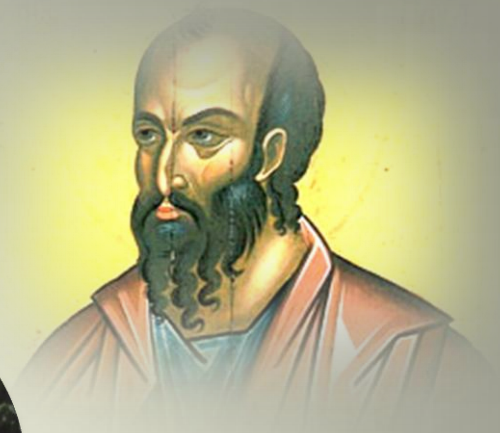

Παναγία Σουμελά

Ο αρχαιολογικός χώρος της Βεργίνας.

Στο βήμα του Αποστόλου Παύλου στη Βέροια

Στο Επισκοπείο της Βέροιας
με τους Σεβασμιότατους
Παντελεήμονα και Αθηναγόρα

Η Πλατυτέρα της Παναγίας Σουμελά

Η ώρα της ξενάγησης στο μουσείο

Στο εσωτερικό του Ναού

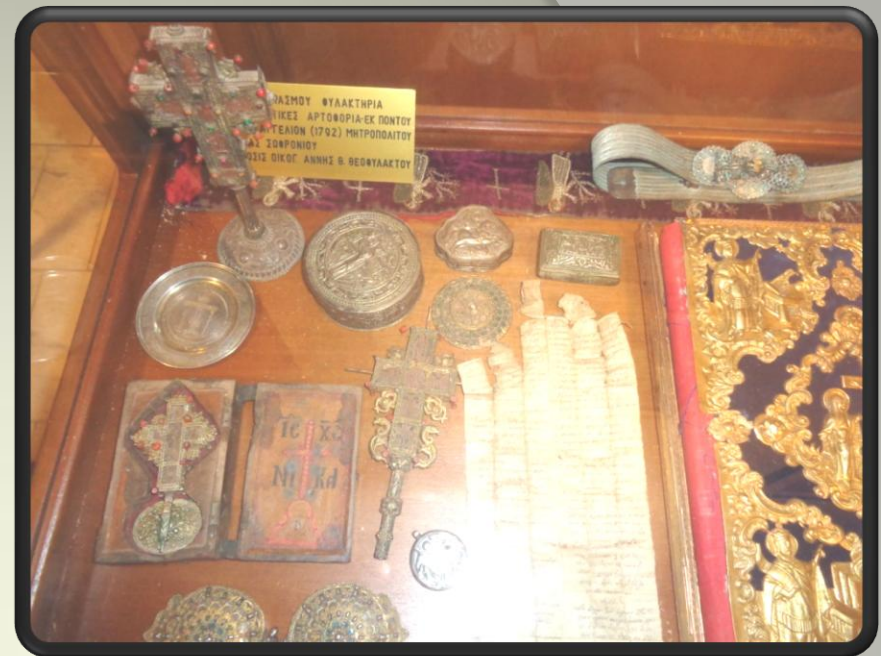
Η εικόνα της Παναγίας

Ο Σταυρός από Τίμιο Ξύλο που πρόσφερε το 1390 ο Μανουήλ Γ΄ ο Μεγαλοκομνηνός στη μονή της Παναγίας Σουμελά

Το εσωτερικό του μουσείου της Παναγίας
Σουμελά, με τα ιερά κειμήλια του Ποντιακού
Ελληνισμού

Εις μνήμην Ηρώων, Μαρτύρων και
Αγωνιστών του Αλησμόνητου Πόντου.
Το Μνημείο αυτό ανήγειρε
το Δ.Σ της «Παναγίας Σουμελά»

Την ώρα της προσευχής πριν την είσοδό μας στο Ναό

Σηρανήθηται ἡμῖν ὁ λάρυγξ, εἰάν ἐπλησθόμεθα σου
ὦ Πάτριος Ποντία γῆ

Λεωνίδας Ιαπωνίδης

Ἀνυμνίσθῃ Εὐγένιος Τραπεζούντος το καύχημα

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ

ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Ταξιδέψαμε στην ιστορική γη του
Πόντου
μέσα από ντοκιμαντέρ και video.

Τμήμα των τειχών της Τραπεζούντας

Αμάσεια

Σινώπη

Παναγία Σουμελά

Εκκλησίας έρημα,
μοναστήρια ακάντηλα.
Πόρτας και παράθυρα
έπεμναν ακράνοιχτα.

Η Μονή του Αγίου Ιωάννη Βαζελώνος, είναι η
αρχαιότερη Μονή του Πόντου

Η Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου Περιστερεώτα.

Τά ταφία μ' (τους νεκρούς μου)
έχασα
ντ' έθαψα κι ενέσπαλα. (Αυτούς που
έθαψα δεν ξέχασα),
τ' εμετέρτς αναστορώ, (τους δικούς
μου ανιστορώ)
και 'ς σο ψυόπο μ' κουβαλώ (και
στην ψυχή μου τους κουβαλώ)

Πάτερ' ημών 'ς σα Ποντιακά
Ουράνιε πατέρα μουν,
Ν' αγιάζ' τ' όνομα σ',
Να έρται η βασιλεία σ',
Το θέλεμα σ' να ίνεται,
Άμον 'ς σον ουρανόν και 'ς σην γήν,
Τ' αναγκαίον manάχον ψωμίν εμούν,
Δώσ' μας οσήμερον,
Και σχώρεσον τα αμαρτίας εμουν,
Άμον το σχωρούμε κι' εμείς
Ατείν'τς ντ' έβλαψαν εμας,
Μη θέκ'ς εμάς 'ς σον πειρασμόν,
Και απεμάκρυνον απ' εμάς το κακόν.

Ἡ Ρωμανία πέρασε, ἡ Ρωμανία ἄρθεν.
Ἡ Ρωμανία κι ἂν πέρασεν, ἀνθεῖ καὶ φέρει κι ἄλλον

Η βουλή των Ελλήνων
αναγνώρισε
το 1994

τη γενοκτονία των
Ποντίων και ψήφισε
την 19^η Μαΐου ως
ημέρα μνήμης

Εκτοπίσεις από τους Νεότουρκους
Αργός θάνατος (1915-1922)

Ο Διευθυντής κ. Ν. Μονιάς εκφωνεί τον πανηγυρικό λόγο στον «Ευκλείδη»

Εξαιρετική και συγκινητική χαρακτηρίστηκε η συμμετοχή των μαθητών του σχολείου μας στις εκδηλώσεις του «Ευκλείδη»

Μαθητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα

ΤΑΞΗ Β΄

Αλεξίου Αθανάσιος
Βίγλας Κωνσταντίνος
Γιαννακέλου Ευγενία
Γιανταμίδου Βασιλική
Γιώτη Ιωάννα
Γυριχίδη Χρυσάνα
Ευθυμιάδη Ελπίδα
Ηλιοπούλου Δέσποινα
Καγκελίδη Δέσποινα
Καλλιντέρη Μαρία
Καρασαββίδου Σοφία
Καπλαντζή Λιζέττα
Καραμπέκου Σωτηρία
Κατσιώρχης Αλέξανδρος
Κιαχόπουλος Θεόδωρος
Λυμπεροπούλου Μαρία
Σαββουλίδης Γεώργιος
Τριανταφυλλίδου Άννα
Μπεσίνης Ζαχαρίας
Μεσσαρτζίδη Ελένη
Τορτοπίδου Σοφία

ΤΑΞΗ Γ΄

Αβραμίδης Γεώργιος
Ελευθεριάδης Γεώργιος
Ηλιάδης Παναγιώτης
Κουρτσόπουλος Γεώργιος
Κουμανιώτης Βασίλης
Μιχαηλίδης Ελευθέριος
Μιχαηλίδης Ιωάννης
Τσομίδη Σοφία

ΤΑΞΗ Α΄

Ζερζελίδου Ζωή
Ιωακειμίδης Γιώργος
Μπέκας Νικόλαος
Νταλτσίδου Ελένη
Παπαδοπούλου Σοφία
Τσαντεκίδου Ανδριάννα
Σωτηροπούλου Αλεξάνδρα

Υπεύθυνοι καθηγητές

Καρνάρου Κωστούλα, Καραφέρη Βασιλική, Αντωνογιαννάκης Μιχάλης

Ποντιακοί χοροί με τις μαθήτριες του σχολείου μας

- Φιτόζοβα Κωνσταντίνα
- Καραμηνά Περσεφόνη
- Χάψα Σοφία
- Νταλτσίδου Ελένη
- Κτενίδου Χριστίνα
- Τσαντεκίδου Ανδριάννα
- Σωτηροπούλου
Αλεξάνδρα
- Τριανταφυλλίδου Άννα
- Λυμπεροπούλου Μαρία
- Παπαδοπούλου Σοφία
- Ζερζελίδου Ζωή

Ποντιακοί χοροί:

Ομάλ

Διπάτ

Τικ μονό

Υπεύθυνη χορευτικού:

Γαβριήλ Κωνσταντίνα